

**Hygienická a protiepidemická opatření
k předcházení vzniku a šíření infekcí spojených se zdravotní péčí na operačních sálech**

1 Materiálně technické vybavení

- 1.1 Operační sály jsou umístěny v 3.NP budovy E, dispoziční řešení je uvedeno v příloženém plánu se seznamem místností.
- 1.2 Operační sály jsou vybaveny vzduchotechnikou s filtrací přiváděného vzduchu, ostatní prostory operačních sálů vzduchotechnickými rozvody. Kontrolu a údržbu vzduchotechnického zařízení provádí zaměstnanci údržby technického zařízení průběžně, min. 1x ročně.
- 1.3 Anesteziologické plyny jsou na sálech zajištěny centrálním rozvodem.

2 Zásobování vodou

- 2.1 Zásobování pitnou vodou z městského vodovodního řadu.
- 2.2 Teplá užitková voda (TUV) dodávaná rozvodem TUV je vyrobena z vody pitné. Prevence výskytu legionel ve vnitřních rozvodech TUV je prováděna termodezinfekcí.

3 Odpady ze zdravotnictví

Nakládání s odpady se řídí postupem stanoveným v Příloze č. 3 Řd-003-3 Pokyny pro nakládání s odpady ze zdravotní péče Řádu č. Řd-003 Provozní řád Fakultní nemocnice Olomouc.

4 Manipulace s prádlem

- 4.1 Jednorázový netkaný textil (sterilní, nesterilní)
  - Sterilní netkaný textil v originálním balení ukládá zaměstnanec do vyčleněných skříní na pracovišti operačních sálů.
  - Jednorázové operační prádlo v originálním balení ukládá zaměstnanec do polic ve filtrech operačních sálů (operační prádlo, čepice, ústenky).
  - Použitý jednorázový netkaný textil (pláště) odkládají zaměstnanci po operačním výkonu do PE pytle označeného etiketou „Nebezpečný odpad – infekční“ umístěného v nepropustné a mechanicky odolné nádobě v předsáli.
  - Operační prádlo, ústenky a čepice odkládají zaměstnanci po operačním výkonu do PE pytle ve filtru, likvidace v režimu nebezpečného odpadu infekčního.
  - Roušky a sání kontaminované biologickým materiálem odkládá operační tým do PE pytle označeného etiketou „Nebezpečný odpad – infekční“ umístěného v nepropustné a mechanicky odolné nádobě event. do umyvadla, odkud jej sálová sestra pomocí držáku na umyvadle přemístí do PE.
- 4.2 Směnné prádlo zaměstnanců
  - Čisté směnné prádlo je uloženo v policích a skříních v šatnách ve 3.NP (pro NLZP) a ve skříních na inspekčních pokojích ve 4.NP (pro lékaře).
  - Použité směnné prádlo odkládají zaměstnanci do textilních obalů umístěných v kovové konstrukci s textilním obalem v šatnách nebo ve vyčleněném prostoru inspekčního pokoje.
- 4.3 Naplněné textilní obaly s použitým prádlem zaměstnanec uzavře a odnáší min. 1x denně na uzamykatelné sběrné místo použitého prádla před výtahem v budově E, odkud je odvoz prádla zajištěn smluvní firmou 1x denně.

5 Úklid

- 5.1 Úklid zajišťuje smluvní specializovaná firma.

Příloha č. 2c Řd-004-13-2c

- 5.2 Úklid v prostorách operačních sálů provádí zaměstnanci úklidové firmy. Úklid povrchů a ploch na operačních sálech se provádí ráno před začátkem operačního programu, vždy po ukončení operačního výkonu a dále dle potřeby, v ostatních provozních místnostech provádí úklid zaměstnanci úklidové firmy min. 2x denně.
- 5.3 Veškerý úklid provádí zaměstnanci úklidové firmy na vlhko s použitím dezinfekčních přípravků schválených Oddělením nemocniční hygieny FNOL.
- 5.4 Pravidelně podle harmonogramu provádí zaměstnanci úklidové firmy min. 1x měsíčně sanitární úklid pomocí úklidových strojů, dále dle aktuální potřeby.
- 5.5 Zaměstnanci úklidové firmy PE pytle s nebezpečným infekčním odpadem po každém výkonu označí, uzavřou a odnáší do skladu odpadu umístěného v prostoru operačního traktu. Po skončení operačního programu jsou PE pytle odneseny zaměstnanci úklidové firmy do uzamykatelných sběrných nádob před budovou E, tzn. min. 1x denně.
- 5.6 Malování prostor operačních sálů se provádí 1x ročně, při použití antibakteriálních barev dle doporučení výrobce.

6 Dezinfekční režim

K dezinfekci povrchů, ploch, nástrojů, příslušenství přístrojů, pomůcek, operačního pole, rukou, pokožky, sliznic, odpadů umyvadel používají zaměstnanci přípravky dle Dezinfekčního programu FNOL, zaměstnanci úklidové firmy dezinfekční přípravky dle bodu 5.3.

- 6.1 Střídání dezinfekčních přípravků s různými aktivními látkami se provádí v pravidelném intervalu.
- 6.2 Dezinfekční roztoky připravují zaměstnanci (místnost dekontaminace) a zaměstnanci úklidové firmy (úklidová místnost) pro každou směnu čerstvé, dle návodu výrobce je dodržována koncentrace a doba působení dezinfekčního roztoku.
- 6.3 Předměty a povrchy kontaminované biologickým materiálem – potřísněné místo zaměstnanec ihned zasype granulemi dezinfekčního přípravku s virucidním účinkem nebo překryje savým materiálem namočeným v dezinfekčním roztoku s virucidním účinkem nebo použije přípravek pro rychlou dezinfekci ploch a po expozici očistí obvyklým způsobem.
- 6.4 Mytí a dezinfekce rukou
- Mytí rukou provádí zaměstnanec v rámci zásad osobní hygieny a při viditelné kontaminaci rukou, a to s použitím tekutých mýdel po dobu cca 1 min; po závěrečném opláchnutí pitnou vodou si osuší ruce jednorázovým ručníkem odebraným z krytého zásobníku.
  - Předoperační mytí rukou včetně předloktí, provádí zaměstnanci v umývárně tekutým mýdlem, po dobu cca 1 min; po závěrečném opláchnutí pitnou vodou si osuší ruce jednorázovým ručníkem.
  - Hygienickou dezinfekci rukou provádí zaměstnanci jako součást hygienického filtru, při ošetřovatelském kontaktu mezi pacienty, po kontaminaci rukou biologickým materiálem, po manipulaci s použitým prádlem a odpady alkoholovým dezinfekčním přípravkem, který opakovaně vtírají do suchých rukou po dobu uvedenou na etiketě přípravku. Po celou dobu dezinfekce jsou ruce vlhké, následně se neoplachují a neutírají.
  - Chirurgickou dezinfekci před zahájením operačního programu a mezi operacemi provádí zaměstnanci alkoholovým dezinfekčním přípravkem, který opakovaně vtírají do suchých rukou, po dobu uvedenou na etiketě přípravku. Po celou dobu dezinfekce jsou ruce vlhké, následně se neoplachují a neutírají.
- 6.5 Použité nástroje, pomůcky a přístroje vkládá zaměstnanec přímo na operačním sále do dekontaminačních kontejnerů s dezinfekčním roztokem s virucidním účinkem, poté je převezde do místnosti dekontaminace, kde je po uplynutí expozice opláchne a vloží do mycího a dezinfekčního automatu ev. ručně dočistí, a předává v transportním obalu k

Není-li tento výtisk na první straně opatřen originálními podpisy, je **NEŘÍZENOU KOPIÍ**.

Příloha č. 2c Řd-004-13-2c

distribuci na pracoviště centrální sterilizace. Mikronástroje setuje, balí a sterilizuje v místnosti sterilizace.

6.6 Vyšší stupeň dezinfekce flexibilních endoskopů

- Vyšší stupeň dezinfekce je používán pro dezinfekci flexibilních endoskopů a je prováděn v místnosti dekontaminace, pro flexibilní endoskop s pracovním kanálem je pro vyšší stupeň dezinfekce k dispozici manuální myčka Olympus.
- Endoskop po použití zaměstnanec otře dezinfekčním ubrouskem s virucidním účinkem, provede zkoušku těsnosti (flexibilní endoskop). Ponoří endoskop do dekontaminační nádoby s dezinfekčním roztokem a po stanovené expozici endoskop opláchně a provede mechanickou očistu.
- Následně ponoří endoskop do dezinfekčního roztoku určeného k vyššímu stupni dezinfekce, po stanovené expozici endoskop opláchně sterilní vodou a nechá oschnout.
- Ošetřený a suchý endoskop ukládá zaměstnanec do příslušného uzavíratelného obalu.
- O každém dezinfekčním cyklu vede zaměstnanec záznam v deníku vyššího stupně dezinfekce: datum a hodina přípravy dezinfekčního roztoku, název dezinfekčního přípravku a jeho koncentraci, dobu expozice, jméno pacienta, jmenovku a podpis zaměstnance.

6.7 Dezinfekci malých ploch a přístrojového vybavení provádí zaměstnanci po ukončení každého operačního výkonu.

7 Sterilizace

7.1 Sterilizace nástrojů, přístrojů, pomůcek zajišťuje pracoviště centrální sterilizace.

7.2 Pro přísálovou sterilizaci mikro nástrojů jsou k dispozici 3 malé parní sterilizátory Vacuklav.

- Denně před zahájením prvního sterilizačního cyklu provede zaměstnanec vakuový test a Bowie-Dick test, výsledek obou testů je dokladován v sterilizačním deníku.
- Zdravotnické prostředky umyté po jejich dekontaminaci v prostředku s virucidním účinkem vkládá zaměstnanec v obalu papír- folie (mikro nástroje) do sterilizátoru nebo vloží bez obalu na síto (flash), současně vloží 1 chemický test sterilizace; v případě sterilizace zdravotnických prostředků s dutinou vkládá do sterilizátoru chemický test ve zkušebním tělese.
- Vysterilizované nástroje (bez obalu) přenáší zaměstnanec ihned na operační sál, nebo v obalu (označený datem expirace) ukládá do skříní.
- Každý sterilizační cyklus dokumentuje zaměstnanec ve sterilizačním deníku – datum, druh sterilizovaného materiálu, začátek a konec cyklu, dosažená teplota a tlak, vyhodnocený chemický test sterilizace a podpis zaměstnance, provádějícího sterilizaci. Kontrola účinnosti sterilizačního cyklu biologickými indikátory se provádí 1x měsíčně.

7.3 Vysterilizovaný materiál v obale označí zaměstnanec dle způsobu uložení sterilního materiálu a uloží do skříní (viz příložená tabulka).

7.4 Jednorázové pomůcky se opakovaně nesterilizují ani opakovaně nepoužívají.

8 Zásady prevence vzniku a šíření infekcí spojených se zdravotní péčí

8.1 Bariérová ošetrovací technika

- Zaměstnanec používá čisté ochranné prostředky vyčleněné pouze pro operační trakt, při práci na operačních sálech nenosí šperky, hodinky; přirozené nehty zdravotnických pracovníků jsou krátké, upravené, čisté.
- Zaměstnanec dodržuje zásady mytí a dezinfekce rukou (viz bod 6.4).
- Mobilní telefony/freesety jsou ukládány ve vyhrazeném prostoru.

Příloha č. 2c Řd-004-13-2c

- 8.2 Zaměstnanec při přípravě nástrojů k operaci zkontroluje procesový test z kontejnerů a multiparametrové chemické testy přiloží k perioperační dokumentaci. Pokud test nevyhovuje, předá materiál s testem zpět na sterilizaci.
- 8.3 Transport, doprava
- Transport materiálu a je v uzavřených přepravkách, textilních obalech nebo nepropustných obalech přes chodbu k výtahu.
  - Transport zdravotnických prostředků určených ke sterilizaci z operačního traktu na pracoviště centrální sterilizace v budově A a zpět provádí zaměstnanci v transportních boxech a obalech spojovacím krčkem mezi budovami E a A.
  - Transport pacientů z lůžkového oddělení na operační sál (na vozíku, lůžku) a zpět na oddělení je v doprovodu zaměstnance oddělení nebo zaměstnance operačního sálu v místnosti přelůžkování pacientů.
- 8.4 Biologický materiál, se odebírá zaměstnanec během operačního výkonu do odběrové nádoby. Po odběru je řádně označená odběrová nádoba s biologickým materiálem zaslána potrubní poštou do příslušné laboratoře, dle pokynů Sm-L030 Transport biologického materiálu a Řd-008-04 Místní řád Potrubní pošty; rizikové vzorky jsou transportovány pochůzkovou službou. V případě výpadku potrubní pošty je transportována do příslušné laboratoře dle havarijního plánu směrnice Sm-L030 Transport biologického materiálu.
- 8.5 Těla zemřelých jsou do odvezení pohřební službou uložena na nemocničním lůžku na samostatném pokoji.
- 8.6 Zaměstnanec je povinen hlásit svému nadřízenému výskyt infekčního onemocnění nebo podezření na ně u sebe nebo členů své rodiny.

9 Zásady osobní hygieny zaměstnanců

- 9.1 Zaměstnanci se z civilního oděvu do pracovního oděvu převlékají v šatnách nebo na inspekčních pokojích lékařů; civilní oděv ukládají do skříňky, pracovní oděv odebírají ze skříňně nebo police určené pro uložení čistého směnného prádla. Ve filtru v prostorů sálů se převlékají do barevně odlišného jednorázového „operačního prádla“ a sálové obuvi, při odchodu ze sálů se převlékají do standardního pracovního oděvu.
- 9.2 Zaměstnanci se stravují v závodní jídelně nebo v denní místnosti.
- 9.3 V FNOL je kouření povoleno pouze na vyhrazených místech (v souladu s platnými právními předpisy) mimo vyhrazených míst na venkovním prostranství areálu FNOL.

10 Očkování

Zaměstnanci jsou očkováni proti virové hepatitidě typu B, očkování provádí zaměstnanci Střediska pracovně-lékařské péče FNOL.

11 Postup při výskytu infekce spojené se zdravotní péčí (HAI)

Výskyt HAI hlásí ošetřující lékař elektronicky prostřednictvím NIS Medea „Hlášení výskytu NN“ na Oddělení nemocniční hygieny FNOL, kopii uloží do dokumentace pacienta.

V Olomouci dne 12. 2. 2024

Bc. Petra Brančíková
vrchní sestra

doc. MUDr. Richard Salzman, Ph.D.
přednosta

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku

Není-li tento výtisk na první straně opatřen originálními podpisy, je **NEŘÍZENOU KOPIÍ**.